

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग,

परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-१०२००४/ऊर्जा/प्र.क.१२३/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १ फेब्रुवारी, २००५

शासन परिपत्रक :-

राज्यात मागणीप्रमाणे विजेचा पुरवठा होत नाही त्यामुळे राज्यात विज बचतीच्या दृष्टीने निश्चित स्वरुपाची पावले टाकण्यात यावीत अशा सूचना ऊर्जा विभागाने दिलेल्या आहेत. महानगरपालिका, नगरपरिषदा व नगरपंचायती फार मोठ्या प्रमाणावर विजेचा वापर करीत असतात. रस्त्यावरील प्रकाश योजना करिता, तसेच पाणी पुरवठा करण्याकरिता कार्यालयामध्ये विजेचा वापर करण्यात येतो. या शिवाय विजेचा वापर नागरिकांमार्फतही फार मोठ्या प्रमाणावर होत असतो. याकरिता सौर ऊर्जा तसेच विजेचा वापर करण्यात येत असतो. विजेचा पुरवठा नियमितपणे होणे गरजेचे असते व त्यासाठी विजेचा अपव्यय टाळणे आवश्यक आहे. या बाबी विचारात घेता शासन खालीलप्रमाणे सूचना देत आहे :-

विजेची बचत करणे म्हणजेच विजेची निर्मिती करण्यासारखेच आहे. याकरिता खालील महत्वाच्या उपाययोजना महानगरपालिका/नगरपरिषदा व नगरपंचायती यांनी कराव्यात :-

- १) रस्त्यावरील प्रकाश योजनेमध्ये बचत करणाऱ्या दृष्टीने मोहिम हाती घेण्यात यावी. यामध्ये रस्त्यावरील दिवे लावण्यासंदर्भात आवश्यक तो कालावधी नमूद करण्यात यावा.
- २) रात्री काही कालावधीनंतर निकडीची आवश्यकता नसलेले काही दिवे बंद करुन गरजेपुरते काही दिवे सुरु राहतील याचे नियोजन करावे.
- ३) विजेचा कमी वापर होणारे दिवे व तंत्रज्ञान वापरण्यात यावे.
- ४) सर्व उपकरणे ऊर्जा बचतीच्या दृष्टीने योग्य असतील याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ५) कार्यालयामध्ये विजेचा वापर काढकसरीने व गरजेनुसार करण्यात यावा. विजेचा अपव्यय टाळण्यात यावा.
- ६) पाणी पुरवठ्याकरिता झोपा-या विजेचे तसेच पाण्याच्या वापराचे लेखा परिक्षण करण्यात यावे.

०३. वारंवारकालीन कालावधीसुद्धी विजेच्या वापरासंदर्भी लेखा परिक्षण करुन बरील कार्यवाही महानगरपालिका/नगरपरिषदा/नगरपंचायती/नियोजन प्राधिकरणे यांनी तात्काळ हाती

व्याप्त्यो, अशा सूचना याद्वारे देण्यात येत आहेत. वरील कार्यवाहीचा अनुपालन अन्वयात शासनास एक महिन्यात सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

ना. बा. पाटील
(ना. बा. पाटील)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रांत,

मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव

मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खासगी सचिव

आयुक्त, सर्व महानगरपालिका

महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, वांद्रे-कुर्ली कॉम्प्लेक्स, वांद्रे (पूर्व) मुंबई
व्यवस्थापकीय संचालक, शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ, (सिडको), निर्मल

नवन, मुंबई नवी मुंबई

महाव्यवस्थापक, मुंबई विद्युत पुरवठा व परिग्रहण उपक्रम (वेम्प), मुंबई

संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई-४०

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण, निगडी, पुणे

सभापती, नागपूर सुधार ग्रन्थार, नागपूर

संचालक, नगर रचना संचालनालय, पुणे

अग्निशमन जल्लागार, राज्य अग्निशमन प्रेरित केंद्र, सांताक्रुझ, मुंबई

मुख्य अधिकारी सर्व नगरपरिषद/नगरपंचायती

प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव-१ (न.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव-२ (न.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

उप सचिव (श्री.नांगरुरे), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सर्व सह सचिव/सर्व उप सचिव/नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नरती (पृष्ठ-२०)